

HPV

a rejtőzködő vírus

Szexuális úton terjed, lappang, ráadásul rendre visszatérhet. Jó hír, hogy oltással lehet elejét venni, rossz hír, hogy önköltséges.

a HPV- avagy humán papillomavírus-fertőzés napjaink leggyakoribb szexuális úton terjedő fertőzése. Emberről emberre terjed, és elsősorban apró növedékek, úgynevezett papillomák kialakulását idézi elő. A kórokozó a bőr illetve a nyálkahártya apró sérülésein keresztül jut be a kültakaró alapi sejtrétegébe, ahol rövidebb-hosszabb ideig megpihen, mielőtt szaporodásnak indulna. Ennek tudható be, hogy a jellegzetes növedékek sokszor csak hónapokkal vagy akár évekkal a megfertőződés után jelentkeznek – mutatja be a rejtőzködő vírust Dr. Tisza Timea bőr- és nemigyógyász.

fránya szemölcsök

A vírusnak több mint száz típusa létezik. Egyesek főleg a végtagokon jelentkező közönséges szemölcsöket idézik elő, mások pedig a nyakon, hónaljban, mellek alatt apró, bőrszínű vagy barnás papilomákat okoznak, megint mások pedig a nemi szervi szemölcséért, a kondilomáért felelnek. „Ez utóbbi korunk egyik leggyakoribb, nemi úton közvetített, fertőző betegsége. Elsősorban a 20-24 éves nők és a 25-29 éves férfiak érintettek, de gyakorlatilag az összes, szexuálisan aktív korosztályban felütheti fejét” – mondja Dr. Tisza Timea, aki hozzáteszi: bár a kondilóma sokkal gyakrabban fordul elő, mint például a HPV előidézte méhnyakrák (erről mindjárt!), de természetesen ez esetben nem egy életveszélyes, „csupán” az életminőséget nagymértékben rontó megbetegedésről van szó. Kezelése – annak ellenére, hogy számos ecsetelő, kenőcs, különféle fizikai eltávolítási módszerek és immunerősítő tabletták állnak rendelkezésre – sajnos nem eléggé megoldott, mert a kiújulás minden harmadik beteget veszélyeztet.

HPV a rák hátterében

Szakértőnk azt mondja, a HPV bizonyos típusai sokféle bőr- illetve nyálkahártya-felszínen, így a méhnyakon is okozhatnak rákos daganatot. (Ezen összefüggés felismeréséért kapott 2008-ban orvosi Nobel-díjat Harald zur Hausen német kutató, akit 2010-ben a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagjává választottak.) A HPV úgynevezett magas rákkockázatú típusai (HR vagy high risk típusok) nemcsak a méhnyakrákos megbetegedésében, hanem a szeméremtest és a hüvely rák-

jának kialakulásában is kulcsszerepet játszhatnak. Mindkét nemnél egyre gyakrabban fordul elő a végbél laphámrákja, ami 90%-ban szintén HPV-eredetű. Bizonyos szájüregi daganatokat – a mandula és a nyelvgyök laphámrákja – a HPV 16-os típusa okozhatja - ezen rákfajták gyakorisága az elmúlt évtizedekben szintén meredeken növekszik.

tünetmentes hordozók

„A HPV-fertőződés önmagában még nem betegség! Ez „csupán” szükséges, de nem elégséges feltétele a fent említett rákfajták kialakulásának” – magyarázza a doktornő, akitől azt is megtudjuk: 300 millió tünetmentes, HPV-hordozó nő közül kb. félmillió lesz méhnyakrákos, azaz nagyjából minden hatszázadik vírushordozóban alakul ki a betegség. „Ma még nem ismert, hogy kiből tűnik el nyomtalanul a vírus kb. 1,5-2 év alatt, ki az, akiben megtapad, kinél indul el a rákosodás, és ki az, akinél ez véglegesen ki is alakul. Genetikai és számos környezeti tényező keveredett már gyanúba ez ügyben, a legjelentősebb összefüggést a dohányzással kapcsolatban állapították meg.”

szűrés évente

Méhnyakrák-szűrésen évente kéne részt venni, de akiben valamilyen gyanús eltérést észlelnek, azt 3-6 hónap múlva is visszarendelhetik ismételt vizsgálatra. Dr. Tisza Timea kiemeli: a határidőket feltétlenül be kell tartani! Ahogy azt sem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a fogamzás előtt is szükséges a szűrés. „Ebbe beletartozhat a HPV-teszt is. Hazánkban egyelőre csak a kétes citológiai eredményű betegek esetén használják a tesztet a diagnózis eldöntésére. Maga a vizsgálat egyébként méhnyaki sejtek levételéből áll, a tesztet végző laboratórium pedig

megadja a HPV pontos típusát is, így később nyomon lehet követni, hogy makacs vagy csak átmeneti fertőzéssel állunk-e szemben. Utóbbi esetben a rákrizikó sokkal alacsonyabb.” Pozitív HPV lelet esetén nem kell kétségbeesni, hiszen az emberek 50%-a élete során valamikor HPV fertőzött, igaz, ennek többnyire nincs tudatában, mert immunrendszerünk képes eltávolítani a betolakodó vírusokat. Éppen ezért a makacs vagy többszörös fertőzés esetén immunerősítő tablettát alkalmaznak.

oltás, minél előbb

„Sajnos, a HPV „távozása” nem hagy maga után tartós immunitást, az újrafertőződés bármikor bekövetkezhet – mondja a szakértő. Ezért is fontos a védőoltás, amelynek mindkét típusa hozzáférhető Magyarországon. Mindkettő megbízható védelmet nyújt a két leggyakoribb rákkeltő HPV-típus ellen, a négykomponensű pedig a nemi szervi szemölcsök elleni is.” Az általános oltási protokollba sajnos még nem került bele, ezért mindenki egyénileg juthat hozzá. Jó hír, hogy számos településen az önkormányzat biztosítja a vakcináció költségeit az ott élő, általában 12-14 év közötti leány-gyermekeknek, azért nekik, mert ők még nem élnek szexuális életet – amelybe az oltásnak köszönhetően már védetten „vághatnak bele”. Természetesen későbbi életkorban is hasznos lehet az oltás – a négykomponensű oltóanyagot jelenleg 45 éves korig lehet beadni a hölgyeknek. A kisfiúk is megkaphatják 9-15 éves kor között. Hozzá kell tenni: a HPV-n kívül számos egyéb, nemi úton terjedő fertőzés törhet borsot az orrunk alá, ha nem vagyunk elég elővigyázatosak. Fontos tudni továbbá: méhnyakrák-szűrésre a beoltott nőknek is ugyanolyan rendszeresen kell járniuk, hiszen az oltás nem véd meg az összes létező HPV-típussal szemben!

MEDDŐVÉ TESZ?

Az elmúlt években megjelent néhány közlemény, amelyben azt állították: a HPV miatt károsodhatnak a spermiumok bizonyos funkciói. Ez azonban még nem bizonyított – a tudomány jelen állása szerint a HPV fertőzés nem okoz meddőséget, nem hat negatívan a fogamzóképessegre.

LE A BOROTVÁVAL!

A vírus terjedését a napjainkban divatos intim borotválással is elősegíthetjük, amely a kórokozókat szétszórja és „beoltja” a bőrbe. A kondilomás betegeket ezért óva intik az intim szőrtelenítés módjától.

